

PÄÄTÖS

Nro 460/2019
Dnro ESAVI/14286/2019

Annettu julkipanon jälkeen
3.12.2019

ASIA Luonnontilaisen noron vaarantamiskiellosta poikkeaminen, Järvenpää

HAKIJA Järvenpään kaupunki

HAKEMUKSEN VIREILLETULO

Järvenpään kaupunki on 24.4.2019 Etelä-Suomen aluehallintovirastossa vi-
reille panemassaan ja myöhemmin täydentämässään hakemuksessa pyy-
tänyt lupaa poiketa vesilain 2 luvun 11 §:n 1 momentissa säädetystä kiel-
lostä, joka koskee luonnontilaisen noron vaarantamista Järvenpään kaupun-
gissa.

LUVAN HAKEMISEN PERUSTE JA LUPAVIRANOMAISEN TOIMIVALTA

Vesilain 2 luvun 11 §:n 1) kohta ja 1 luvun 7 §:n 1 momentti

HANKETTA KOSKEVA LAUSUNTO JA ALUEEN KAAVOITUSTILANNE

Lausunto

Uudenmaan elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskus on 1.4.2019 antanut
lausunnon noron uoman kunnostustyön vesilain mukaisen luvan tarpeesta
Mikonkorvessa Järvenpään kaupungissa (UUUDELY/359/2019).

Suunnittelualueen kohdalla uoman valuma-alue on noin 80 ha, joten ky-
seessä on vesilain 1 luvun 3 §:n tarkoittama noro. Vesilain 2 luvun 11 §:n 1
momentin mukaan luonnontilaisen noron luonnontilan vaarantaminen on
kielletty.

Noron luontoarvoja on tarkasteltu Järvenpään luontotyyppiselvityksessä ja
Järvenpään pienvesiselvityksessä. Luontotyyppiselvityksessä noro sisältyy
Järvenpään Keravanjokivarren lehtojen kokonaisuuteen, joka on paikalli-
sesti arvokas. Sotakylän peltoaukean eteläpuolen puronvarsi mainitaan
kohteen ehkä arvokkaimmaksi lehdoksi. Lehdon todetaan olevan metsälain
10 §:n erityisen tärkeisiin elinympäristöihin kuuluva noron lähiympäristö ja

rehevä lehtolaikku. Pienvesiselvityksessä noron todetaan olevan vesilain 2 luvun 11 §:n tarkoittama suojeltu luontotyyppi. Pienvesiselvityksen maastokäynnit on tehty vuonna 2016 ja luontotyyppiselvityksen maastokäynnit vuonna 2015, joten niiden perusteella esitetty arvio noron luonnontilasta vastanee sen nykytilaa. Kunnostettavan uoman pituus on yhteensä 180 metriä. Noron kokonaispituus on 375 m, josta 60 m:n matka on jo aiemmin rakennettua. Suunnitellun kunnostuksen seurauksena noro muuttuisi suurimmaksi osaksi rakennetuksi.

Kyseinen noro on vesilain 2 luvun 11 §:n tarkoittama suojeltu vesiluontotyyppi, jonka luonnontilan vaarantaminen on kielletty. Suunnitelman mukaiset työt edellyttävät saman pykälän 2. momentin mukaisen poikkeuksen hakemista Etelä-Suomen aluehallintovirastolta. Myös noron ympärillä tai läheisyydessä tehtävät toimenpiteet, jotka vaikuttavat luontotyypin luonnontilaan ovat vesilain mukaan kiellettyjä. Noroa varjostavan puuston kaataminen edellyttää näin ollen aluehallintoviraston myöntämää poikkeusta.

Järvenpään luontotyyppiselvityksen mukaan noron varren lehto on metsälain 10 §:n nojalla rauhoitettu erityisen arvokas elinympäristö, jossa metsänhoitotoimet on tehtävä elinympäristön ominaispiirteet säilyttävällä tavalla. Metsäkeskus valvoo metsälain noudattamista. Erityisen tärkeään elinympäristöön kohdistuvista hakkuista on tehtävä metsänkäyttöilmoitus metsäkeskukselle.

Kaavoitustilanne ja suojelualueet

Hankealue sijaitsee 15.3.1989 lainvoiman saaneen Järvenpään kaupungin 17. kaupunginosan Mikonkorven asuntoalueet asemakaava-alueella. Hankealue rajautuu luoteessa Pohjatuulenpuistoon (VP). Purovarren kiinteistöt ovat erillispientalojen korttelialuetta (AO-16). Noro ja sen lähiympäristö on merkitty luonnonvaraiseksi tontin tai alueen osaksi, jolla olemassa olevalle, säilytettävälle, puustolle ja muulle kasvillisuudelle sallitaan vain maisemanhoidon kannalta tarpeelliset toimenpiteet (S). Maanpinnan muotoa ja korkeusasemaa ei saa muuttaa.

Kaupunkikehityslautakunnassa 28.1.2016 hyväksytty asemakaava on tullut voimaan 13.3.2016. Hankealueen pientaloalueella purouoman luiskat on merkitty säilytettäväksi ympäristöksi (s-3).

Hankealue ei sijaitse luonnonsuojelu- eikä Natura 2000 -verkostoon kuuluvalla alueella eikä pohjavesialueella.

LUPAHAKEMUKSEN SISÄLTÖ

Järvenpään kaupungin rakennusvalvontaan tuli keväällä 2018 yhteydenotto Pohjatuulosen puistoon rajautuvasta kiinteistöstä osoitteessa Peurakatu 14 purouoman suuntaan sortumaan lähteneestä luiskasta. Luiskan sortumaa oli havaittu myös kiinteistön Porokatu 8 kohdalla. Kohteesta laadittiin 18.6.2018 vajoamaselvitys -"Peurakatu 14 ja Porokatu 8, 04430 Järvenpää,

alustava puron reunan vajoamaselvitys”. Rakennusvalvontaan tuli maaliskuussa 2019 uusi yhteydenotto luiskan lisävajoamasta kiinteistön Peurakatu 14 kohdalla. Järvenpään kaupunkitekniikka teetti Mikonkorven Pohjatuulenpuistoon rakennusvalvonnasta saatujen tietojen perusteella 14.3.2019 valmistuneen selvityksen ”Puruoman valuma-alueen hulevesisuunnitelma” ja 27.3.2019 valmistuneen rakennussuunnitelman ”Puron eroosiohallintatoimenpiteet”.

Järvenpään kaupunki suunnittelee kunnostustöitä puroalueen stabiliteetin parantamiseksi puron uomassa. Puron uoma saa alkunsa Vanhan Lahdentien varresta ja se kulkee koilliseen kohti Keravanjokea. Purouomaan kohdistuneet merkittävät virtaamavaihtelut ovat ajan myötä aiheuttaneet eroosion muodossa uoman syvenemisen ja stabiliteettiriskin usealle asuinrakennukselle. Purouoman eroosiohallinta ja luiskien stabiliteetin vahvistustyöt sisältävät pääosin maarakennustöitä. Kunnostettavia purouoman osuuksia on kaksi. Kunnostus sisältää rinteiden loiventamista, vastapenkereiden rakentamista sekä uoman siirtoa. Uoman pohjan tasausta nostetaan kunnostettavilla alueilla.

Työn toteuttamiseksi kunnostettavilta alueilta raivataan puustoa ja pensaikkoa rakentamisen edellyttämältä laajuudelta. Lisäksi täyttöjen ja rakenteiden alta poistetaan eloperäinen pintamaa. Tukipenkereiden päälle ja luiskiin tehdään maisemanurmikylvö. Liikennöinti työkohteille tapahtuu ensisijaisesti pohjoisrannan puolelta. Kunnostettavan uoman pituus on yhteensä 180 metriä. Noron kokonaispituus on 375 metriä, josta 60 metrin matka on jo aiemmin rakennettua.

Rakennustoimenpiteet uomassa voivat aiheuttaa työnaikaista samentumishaittaa Keravanjokeen. Työ tehdään ajankohtana, jolloin työnaikaiset haitat voidaan minimoida. Paras aika toimenpiteiden tekemiselle on talvella pienten virtaamien aikaan, jolloin maastolle ja kasvillisuudelle aiheutuvat haitat voidaan minimoida. Vaihtoehtoisesti työ voidaan tehdä kesäaikana pienten virtaamien aikaan. Työaikana samentumishaittaa voidaan tarvittaessa pienentää esimerkiksi työalueen yläpuolelle rakennettavalla työpadolla ja pumpaamalla vedet työalueen ohi. Vaikka työnaikana samentumishaitta Keravanjokeen kasvaa, pitkällä aikavälillä kunnostustoimenpiteiden jälkeen Mikonkorven uoman kiintoainekuormitus Keravanjokeen tulee vähenemään. Tällä on positiivinen vaikutus esimerkiksi Keravanjoessa tavattuun vuollejo-kisimpukkaan.

SELVITYKSET

Puruoman luontoarvot on kartoitettu Järvenpään kaupungin teettämässä luontotyyppiselvityksessä ja pienvesiselvityksessä.

Luontotyyppiselvitys

Pohjatuulenpuiston purouoma on Keravanjokeen rajautuvalta osaltaan osittain luontotyyppiselvityksessä nimetyn luontokohteen rajauksen sisällä.

Luonnontilaisen noron kostea, tuore lehto on valtakunnallisesti erittäin uhanalainen ja sen suojelutilanne on arvioitu kansallisesti arvokkaaksi. Täydenyksessä on hankealueen lisäksi listattu yksi arvokkaaksi tunnistettu luonnontilainen noro selvitysalueelta.

Pienvesiselvitys

Pienvesiselvityksessä uhanalaisista luontotyypeistä tunnistettiin kunnostettavalta alueelta äärimmäisen uhanalainen tuore lehto. Asutuksen ja pellon välissä sijaitsevan syvään uurtuneen puron itäosan reunoilla on lehtoa, jossa kasvaa haapoja, tuomia ja joitakin kuusia. Aluskasvillisuuden lajeja ovat mm. lehtokuusama, taikinamarja, kielo, sormisara, sudenmarja, imikkä, kevättähtimö ja mustakonnanmarja. Länsiosassa puro rajoittuu pihoihin ja toisella puolella on kapea puustokaistale. Lehdon luonnontilaisuus on heikentynyt eroosion vuoksi.

Lehdon halki virtaavan puron uoman linjaus ei ole merkittävästi muuttunut 1950-luvulta, vaikka ympärille on rakentunut uusia kiinteistöjä. Uoma luokitellaan valuma-alueen koon perusteella noroksi. Noron monimuotoinen ja mutkitteleva uoma virtaa syvässä rotkossa. Uoma on ollut luonnontilainen, mutta on voimakkaasti syöpynyt hulevesivaikutuksesta. Uoman yläosalle rakennettu suuri hulevesiputki aiheuttaa merkittäviä virtaamavaihteluita uoman kokoon nähden ja mittavaa eroosiota, joka aiheuttaa riskiä lähimmille kiinteistöille. Uoman luonnontilaisuus on kärsinyt eroosiosta ja luonnontilaisuutensa edellyttää virtaaman tasaamista. Tulva-alueita ja pohjavesiyhteyksiä ei havaittu.

Vesilain suojeltuihin luontotyyppisiin kuuluvia luonnontilaisia noroja ei saa muuttaa siten, että niiden säilyminen luonnontilaisena vaarantuu. Uoman luonnontilan palauttamiseksi tulee uomaan purettavia hulevesiä viivyttää ja tasata ennen purkua. Mahdollisesti tarvitaan lisäksi luonnonmukaista eroosiosuojausta (kasvillisuudella, risungeilla jne.) penkalle lähimpien kiinteistöjen turvaamiseksi.

Uoman loppuosan alue sisältyy Järvenpään luontotyyppiselvityksessä paikallisesti arvokkaana mainittuun Keravanjokivarren lehtojen kokonaisuuteen. Lehdot ovat supistuneet kapeiksi nauhoiksi asutuksen ja joen väliin, ja niiden luonnontila on heikentynyt. Sotakylän eteläpuolen lehdon mainitaan olevan kohteista ehkä arvokkain. Se on metsälain (10 §) erityisen tärkeisiin elinympäristöihin kuuluva noron lähiympäristö ja rehevä lehtolaikku sekä puro-osuus vesilain (2 luku 11 §) suojeltuihin luontotyyppisiin kuuluva noro. Luontotyyppinä se edustaa tuoretta runsasravinteista lehtoa, joka on äärimmäisen uhanalainen luontotyyppi. Savimaan latvapuro ovat vaarantunut luontotyyppi.

Metsälakikohteiden metsänhoitotoimenpiteet tulee tehdä niiden ominaispiirteet säilyttävällä tavalla. Suositeltavaa on säilyttää uoman ympärillä vähintään 20–30 metriä leveä suojavyöhyke, jota ei hakata ja josta ei korjata pois lahopuita. Lehtoalueen säilyttäminen luonnontilaisena on suositeltavaa.

Puron alaosasta on vapaa kulkuyhteys Keravanjokeen, joka on äärimmäisen uhanalaisen meritaimenen elinaluetta. Tämän vuoksi puron kalastollisia arvoja olisi hyvä selvittää.

Täydennyksessä on hankealueen lisäksi listattu kolme arvokkaaksi tunnistettua luonnontilaista noroa selvitysalueelta.

Hulevesisuunnitelma

”Puruoman valuma-alueen hulevesisuunnitelma” valmistui 14.3.2019. Siinä selvitettiin puroumaan kohdistuvat hulevesivirtaamat ja tehtiin toimenpide-ehdotus valuma-alueen hulevesien hallinnan maksimivirtaamien tasaamiseksi maanpäällisin ja maanalaisin rakentein. Hulevesisuunnitelmassa esitetyillä viivytysrakenteilla pystytään virtausmallinnuksen perusteella alentamaan keskimäärin kerran kolmessa vuodessa toistuvaa virtaamaa noin 30 % ja virtausnopeutta lähes 2 % pituuskaltevuudessa olevassa suunnitellussa eroosiosuojatussa ojassa noin 10 %. Virtausnopeus huippuvirtaamalla jää viivytysten jälkeenkin melko korkeaksi ja eroosiota voi tapahtua eroosiosuojaamattomilla osuuksilla. Pohjatuulenpuiston purouoman valuma-alueella on hyvin vähän kaupungin omistuksessa olevia alueita, joissa viivytystä pystytään toteuttamaan laajamittaisesti, mutta yhdessä mahdollisen tulvareitin ja viivytysrakenteiden kanssa veden virtausnopeus saadaan alennettua noin tasolle 1,6 m/s. Tulvareitille pystytään myös ohjaamaan huomattavasti suurempi osa virtaamasta, jolloin Pohjantuulenpuiston purouoman virtaamaa pienentävä vaikutus kasvaa.

”Puron eroosiohallintatoimenpiteet” rakennussuunnitelma valmistui 27.3.2019.

HAKEMUKSESTA TIEDOTTAMINEN

Aluehallintovirasto on vesilain 11 luvun 7, 10 ja 11 §:ssä säädetyllä tavalla kuuluttamalla asiasta aluehallintovirastossa ja Järvenpään kaupungissa varannut tilaisuuden muistutusten tekemiseen ja mielipiteiden esittämiseen hakemuksen johdosta viimeistään 18.9.2019. Kuulutus on erikseen lähetetty asiakirjoista ilmeneville asianosaisille.

Kuulutus ja hakemusasiakirjat on julkaistu osoitteessa www.avi.fi/lupa-tietopalvelu.

Aluehallintovirasto on vesilain 11 luvun 6 §:n mukaisesti pyytänyt hakemuksen johdosta lausunnon Uudenmaan elinkeino-, liikenne ja ympäristökeskuksen ympäristö ja luonnonvarat -vastuualueelta, Varsinais-Suomen elinkeino-, liikenne ja ympäristökeskuksen kalatalousviranomaiselta, Järvenpään Vedeltä, Järvenpään kaupungilta, Järvenpään kaupungin kaavoitusviranomaiselta sekä Järvenpään kaupungin ympäristönsuojeluviranomaiselta.

LAUSUNNOT

1) **Uudenmaan elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskuksen ympäristö ja luonnonvarat -vastuualue** on todennut, että noron luontoarvoja on tarkasteltu Järvenpään luontotyyppiselvityksessä ja Järvenpään pienvesiselvityksessä. Selvityksissä noron todetaan olevan vesilain 2 luvun 11 §:n tarkoittama suojeltu luontotyyppi ja osan sitä reunustavasta metsiköstä metsälain 10 §:n erityisen tärkeisiin elinympäristöihin kuuluva noron lähiympäristö ja rehevä lehtolaikku. Hakemuksen mukaan Järvenpään luontotyyppi- ja pienvesiselvityksissä on kartoitettu yhteensä neljä muuta luonnontilaista tai luonnontilaisen kaltaista noroa.

Kyseinen noro on Järvenpään pienvesiselvityksessä 2017 katsottu vesilain 2 luvun 11 §:n suojelemaksi luonnontilaiseksi noroksi. Järvenpään luontotyyppiselvityksen 2015 mukaan noron alaosassa on metsälain 10 §:n erityisen tärkeisiin elinympäristöihin kuuluva noron lähiympäristö ja rehevä lehtolaikku. Pienvesiselvityksessä todetaan uoman luonnontilaisuuden kärsineen eroosiosta ja luonnontilaistumisen edellyttävän virtaamien tasaamista.

Hankkeessa uomaa kunnostetaan kahdesta kohdasta, joista alempi sijoittuu luontotyyppiselvityksen erityisen tärkeän elinympäristön rajauksen sisäpuolelle. Kunnostettavilla alueilla uomassa esiintyy voimakasta eroosiota ja luisissa on monin paikoin sortumia. Alemmassa kunnostuskohdassa sortumaa on paikkailtu täytöllä, jota on päätyntä myös nykyiseen uomaan. Kunnostettavien alueiden välinen osuus on vahvistettu jo aiemmin. Noro on laitettu noin 70 metrin matkalta kulkemaan suorassa uomassa ja sen reunoja on tuettu kivimurskeella.

Hakija ei ole täydennyspyynnöstä huolimatta esittänyt yhteenvetoa luonnontilaisten norojen määrästä, laadusta ja suojelutilanteesta hankkeen lähialueella. Hakija ei myöskään ole tarkastellut kyseisen noron luonnontilan heikentämisen vaikutusta norojen suotuisan suojelutason säilymiseen. ELY-keskus kuitenkin katsoo, että kunnostettavalla alueella noron luonnontila on kokonaisuutena tarkasteltuna merkittävästi heikentynyt tai menetetty uoman aiempien kunnostustoimenpiteiden ja hulevesien aiheuttaman eroosion seurauksena. Hanke ei näin ollen vaaranna luonnontilaisten norojen suojeluvuoroitetta, ja hankkeelle voidaan myöntää poikkeuslupa noron luonnontilan vaarantamiskiellosta.

2) **Järvenpään kaupungin ympäristönsuojeluviranomaisena toimiva Keski-Uudenmaan ympäristölautakunta** on todennut, että puron uoma on vesilain suojeltuihin luontotyypeihin kuuluva noro. Runsasravinteinen lehto uoman varressa on arvioitu Etelä-Suomessa ja koko maassa äärimmäisen uhanalaiseksi luontotyyppiä. Luontotyyppiselvityksessä ei ole mainittu kiviä lehtoa, jota pienvesiselvityksessä jyrkkien reunarinteiden on katsottu edustavan ja joka on arvioitu äärimmäisen uhanalaiseksi luontotyyppiä. Luontoselvityksessä uomaa on pidetty savimaiden purona, mutta pienvesiselvityksen perusteella se on ennemminkin savimaiden latvapuro, joka on

arvioitu Etelä-Suomessa koko maassa vaarantuneeksi luontotyyppiä. Noro-ympäristöllä voi olla vähäistä paikallista arvoa ekologisena yhteytenä.

Lupa hakemuksen mukaisen luonnontilaisen noron vaarantamiskiellosta poikkeamiseen voidaan myöntää. Hanke on välttämätön sortumista aiheuttavien riskien poistamiseksi ja hankkeen hyödyt ovat huomattavat verrattuna siitä aiheutuviin haittoihin.

Vuonna 2018 tehtiin Lemmenlaakson luonnonsuojelualueella sijaitsevassa Lipinkoskessa sähkökoekalastuksia, joissa tavattiin ensimmäistä kertaa lohikalojen luonnollista lisääntymistä Järvenpään kaupungin alueella. Hakemuksen mukainen uoma sijaitsee noin 1,5 kilometriä Lipinkosken alapuolella, joten karttatarkastelun ja edellä mainitun sähkökoekalastuksen perusteella uomalla saattaa olla potentiaalia taimenen lisääntymisalueena tai turvapaikkana niiden poikasille vesien lämmetessä pääuomassa kesäaikaan. Vuonna 2019 aloitettu Tikkurilankosken padon purku Vantaalla saattaa merkittävästi lisätä todennäköisyyttä sille, että alueella tavataan tulevaisuudessa enemmän merestä vaeltaneita taimenia. On siis tärkeää, että uoman kunnostustyöt tehdään samentumishaitan vähentämiseksi hakemuksen mukaisesti siten, että työalueen yläpuolelle rakennetaan työpato ja vedet johdetaan työalueen ohi.

Lisäksi on tarpeellista se, että uoman kunnostus toteutetaan hakemuksen mukaisesti säilyttämällä ja lisäämällä sen meanderointia sekä toteuttamalla uoman eroosiosuojaus sorasta ja luonnonkivistä. Lautakunta katsoo, että Järvenpään kaupungin toimet hulevesivirtaaman tasaamiseksi ovat tärkeitä eroosion vähentämiseksi ja sortumien syiden poistamiseksi. Uoman kunnostuksen ja virtaaman tasaamistoimenpiteiden jälkeen uoman kiintoainekuormitus Keravanjokeen vähenee.

MUISTUTUKSET

3) **Väylävirasto** on todennut, että kunnostettavat kohteet eivät sijoitu Vanhan Lahdentien tiealueen välittömään läheisyyteen, mutta tiealue sijaitsee toimenpiteiden kohteena olevan kiinteistön 186-17-1716-3 naapurissa, sen länsipuolella.

Kunnostamistoimenpiteitä ja hulevesien hallintaan liittyviä toimenpiteitä suunniteltaessa tulee varmistua siitä, että niillä ei ole vaikutuksia tien stabiiliteettiin tai tiellä liikkumisen turvallisuuteen. Muilta osin Väylävirastolla ei ole huomautettavaa hakemuksesta.

Maanteiden osalta lausuu tarkemmin Uudenmaan elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskuksen liikenne- ja infrastruktuuri -vastuualue.

HAKIJAN SELITYS

Hakija on selityksessään todennut **Uudenmaan elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskukselle** toimittaneensa aluehallintovirastolle pyydettyjen yleiskarttojen ja kiinteistönomistajatietojen lisäksi taulukon, johon on koottu yhteenveto pienvesi- ja luontotyyppiselvityksessä arvokkaaksi tunnistetuista luonnontilaisista noroista.

Keski-Uudenmaan ympäristölautakunnalle hakija toteaa, että uoman kunnostustoimenpiteet toteutetaan lähtökohtaisesti hakemuksen mukaisesti ympäristövaikutukset huomioiden, ellei aluehallintoviraston mahdollinen poikkeamislupa toisin edellytä. Virtaamien tasaamiseksi valuma-alueella tehtävien toimenpiteiden suunnittelu ja toteutus sisällytetään osaksi alueen tulevaa maankäytön suunnittelua.

Väylävirastolle hakija toteaa, että mahdolliset vaikutukset tien stabiliteettiin ja tiellä liikkumisen turvallisuus otetaan huomioon toteutusvaiheessa.

ALUEHALLINTOVIRASTON RATKAISU

Luparatkaisu

Aluehallintovirasto myöntää Järvenpään kaupungille oikeuden poiketa luonnontilaisen noron luonnontilan vaarantamiskiellosta Järvenpään kaupungissa.

Perustelut

Kunnostettava noro

Järvenpään kaupunki suunnittelee kunnostustöitä Pohjatuulenpuistoon liittyvän puroalueen stabiliteetin parantamiseksi puron uomassa, joka saa alkunsa Vanhan Lahdentien varresta ja kulkee koilliseen kohti Keravanjokea. Tavoitteena on puronvarren omakotitaloalueella purouoman suuntaan sortumaan lähteneiden luiskien sortumavaurioiden korjaaminen ja purouoman riittävän stabiliteetin saavuttaminen. Kunnostus sisältää rinteiden loiventamista, vastapenkereiden rakentamista sekä uoman siirtoa. Uoman pohjan tassausta nostetaan kunnostettavilla alueilla. Kunnostettavan uoman pituus on yhteensä 180 m. Noron kokonaispituus on 375 m, josta 60 m matka on jo aiemmin rakennettua.

Noron yläosalle johdettavat hulevedet aiheuttavat merkittäviä virtaamavaihteluja uomassa. Virtaamavaihtelut ovat kuluttaneet uomaa niin, että se virtaa nykyisin syvässä rotkossa. Syöpyminen on aiheuttanut ja aiheuttaa stabiliteettiriskin usealle asuinrakennukselle. Alueen luonnontilaisuus on heikentynyt ja tulee heikkenemään lisää eroosion johdosta. Pienvesiselvityksen kartoitushetkellä 29.6.2016 noron vesi todettiin lievästi sameaksi ja ruskeaksi. Uoman reunojen tai tehtyjen korjausten sortuminen uomaan lisäävät kiintoaineen kulkeutumista noroon.

Noro laskee Keravanjokeen noin 100 m:n päässä hankealueesta. Keravanjoessa esiintyy taimenkanta, jonka on vuonna 2018 todettu lisääntyneen luontaisesti noin 1,5 km hankealueen yläpuolella. Keravanjoki on osa Vantaanjoen valuma-aluetta ja Vantaanjoessa esiintyy uhanalaista vuollejokisimpukkaa.

Poikkeuksen harkinta ja suojelutavoitteen vaarantuminen

Tässä hakemusasiassa on kyse vesilain 2 luvun 11 §:n mukaisen luonnontilaisen noron vaarantamiskiellosta poikkeamisesta. Poikkeus luonnontilaisen noron luonnontilan vaarantamisesta voidaan myöntää, mikäli kyseisen vesiluontotyyppin suojelutavoitteet eivät huomattavasti vaarannu.

Hallituksen esityksessä eduskunnalle vesilainsäädännön uudistamiseksi (HE 277/2009 vp) on todettu, että eräiden vesiluontotyyppien suojelua koskeva säännös rajoittuu itse uomaan, eikä se koske laajemmin uoman lähiympäristön käyttöä, jota säännellään muun muassa metsälaissa. Lisäksi tulee ottaa huomioon, että poikkeamisluvan käsittelyssä ei ole kysymys vesilain 3 luvussa tarkoitettusta vesitaloushankkeesta. Poikkeamisluvassa ei siten voida asettaa vesilain 3 luvun 10 §:n tarkoittamia lupamääräyksiä.

Järvenpään kaupungin pienvesiselvityksen (Pöyry raportti 31.1.2017) mukaan Järvenpään taajama-alueella ei ole yhtään täysin luonnontilaista noroa. Luonnontilaisen kaltaisia tai vanhojen perkausten jälkeen luonnontilastaan palautumassa olevia uomien osia on monia. Tällaisia osittain luonnontilaisia tai luonnontilaisen kaltaisia noroja tunnistettiin selvityksessä yhdeksän kappaletta, joista kyseinen Keravanjoen länsipuoleinen Sotakylästä laskeva noro on yksi. Hakemuksessa ei ole tarkasteltu noron luonnontilan heikentämisen vaikutusta norojen suotuisan suojelutason säilymiseen. Selvitysten perusteella voidaan katsoa noron luonnontilan kunnostettavalla alueella kokonaisuutena tarkasteltuna heikentyneen merkittävästi tai se voidaan jopa katsoa osittain menetetyksi uoman aiempien kunnostustoimenpiteiden ja hulevesien aiheuttaman eroosion seurauksena. Kokonaisuutena arvioiden ei hanke näin ollen vaaranna luonnontilaisten norojen suojelutavoitetta ja hankkeelle voidaan myöntää poikkeuslupa noron luonnontilan vaarantamiskiellosta.

Vaarantamiskiellosta poikkeamista koskevassa luvassa ei oteta kantaa hankkeen toteuttamiseen mahdollisesti liittyviin muihin lupiin tai niiden tarpeeseen. Tämä poikkeamislupa ei oikeuta hankkeesta vastaavaa ryhtymään hankkeen toteuttamiseen ennen kuin muut asianmukaiset ja tarvittavat luvat suunnitelman mukaisen hankkeen toteuttamiseksi on saatu.

Sovelletut säännökset

Vesilain (587/2011) 2 luvun 11 §

Lausuntoihin ja muistutuksiin vastaaminen

Aluehallintovirasto ottaa **Uudenmaan elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskuksen ympäristö ja luonnonvarat -vastuualueen, Keski-Uudenmaan ympäristökeskuksen ja Väyläviraston** lausunnot huomioon ratkaisun perusteluista ilmenevällä tavalla.

KÄSITTELYMAKSU JA SEN MÄÄRÄYTYMINEN

Käsittelymaksu on 1 910 euroa.

Lasku lähetetään erikseen Valtion talous- ja henkilöstöhallinnon palvelukeskuksesta.

Käsittelymaksu määräytyy aluehallintovirastojen maksuista vuosina 2019 ja 2020 annetun valtioneuvoston asetuksen (1244/2018) ja sen liitteenä olevan maksutaulukon mukaisesti. Maksutaulukon mukaan vesilain 2 luvun 11 §:n mukaisen poikkeuksen käsittelystä peritään 1 910 euroa.

PÄÄTÖKSESTÄ TIEDOTTAMINEN

Päätöksen jakelu

Järvenpään kaupunki
 Järvenpään kaupunki
 Järvenpään kaupungin kaavoitusviranomainen
 Järvenpään kaupungin ympäristönsuojeluviranomainen
 Uudenmaan elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskus, ympäristö ja luonnonvarat -vastuualue
 Varsinais-Suomen elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskus, kalatalousviranomainen
 Väylävirasto
 Suomen ympäristökeskus

Ilmoitus päätöksestä

Listan dpoESAVI-14286-2019 mukaan.

Ilmoittaminen ilmoitustauluilla ja internetissä

Tieto päätöksen antamisesta julkaistaan Etelä-Suomen aluehallintoviraston ilmoitustaululla ja päätöksestä kuulutetaan Järvenpään kaupungin virallisella ilmoitustaululla.

Päätös julkaistaan aluehallintoviraston internetsivuilla osoitteessa www.avi.fi/lupa-tietopalvelu.

MUUTOKSENHAKU

Päätökseen saa hakea muutosta Vaasan hallinto-oikeudelta valittamalla.

Liite

Valitusosoitus

ASIAN KÄSITTELIJÄT

Asian on ratkaissut ympäristöneuvos Ville Salonen ja esitellyt ympäristöylikontrollitarkastaja Ilona Joensuu.

Asiakirja on hyväksytty sähköisesti. Merkintä sähköisestä hyväksymisestä on asiakirjan viimeisellä sivulla.

VALITUSOSOITUS

Valitusviranomainen	Etelä-Suomen aluehallintoviraston päätökseen saa hakea valittamalla muutosta Vaasan hallinto-oikeudelta . Asian käsittelystä perittävistä maksusta valitetaan samassa järjestyksessä kuin pääasiasta.												
Valitusaika	Määräaika valituksen tekemiseen on kolmekymmentä (30) päivää tämän päätöksen antopäivästä sitä määräaikaan lukematta. Valitusaika päättyy 2.1.2020 .												
Valitusoikeus	Päätöksestä voivat valittaa asianosaiset, sekä vaikutusalueella ympäristön-, terveyden- tai luonnonsuojelun tai asuin ympäristön viihtyisyyden edistämiseksi toimivat rekisteröidyt yhdistykset tai säätiöt, sijaintikunta ja vaikutusalueen kunnat ja niiden ympäristönsuojeluviranomaiset, sekä elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskukset ja muut asiassa yleistä etua valvovat viranomaiset.												
Valituksen sisältö	Valituskirjelmässä, joka osoitetaan Vaasan hallinto-oikeudelle, on ilmoitettava - päätös, johon haetaan muutosta - valittajan nimi ja kotikunta - postiosoite ja puhelinnumero ja mahdollinen sähköpostiosoite, joihin asiaa koskevat ilmoitukset valittajalle voidaan toimittaa (mikäli yhteystiedot muuttuvat, on niistä ilmoitettava Vaasan hallinto-oikeudelle, PL 204, 65101 Vaasa, sähköposti vaasa.hao@oikeus.fi) - miltä kohdin päätökseen haetaan muutosta - mitä muutoksia päätökseen vaaditaan tehtäväksi - perusteet, joilla muutosta vaaditaan - valittajan, laillisen edustajan tai asiamiehen allekirjoitus, ellei valituskirjelmää toimiteta sähköisesti (faxilla tai sähköpostilla)												
Valituksen liitteet	Valituskirjelmään on liitettävä - asiakirjat, joihin valittaja vetoaa vaatimuksensa tueksi, jollei niitä ole jo aikaisemmin toimitettu viranomaiselle - mahdollisen asiamiehen valtakirja tai toimitettaessa valitus sähköisesti selvitys asiamiehen toimivallasta												
Valituksen toimittaminen	Valituskirjelmä liitteineen on toimitettava Vaasan hallinto-oikeudelle. Valituskirjelmän on oltava perillä määräajan viimeisenä päivänä ennen virka-ajan päättymistä. Valituskirjelmä liitteineen voidaan myös lähettää postitse, faxina tai sähköpostilla. Sähköisesti (faxina tai sähköpostilla) toimitetun valituskirjelmän on oltava toimitettu niin, että se on käytettävissä vastaanottolaitteessa tai tietojärjestelmässä määräajan viimeisenä päivänä ennen virka-ajan päättymistä. Valituksen voi tehdä myös hallinto- ja erityistuomioistuinten asiointipalvelussa osoitteessa https://asiointi2.oikeus.fi/hallintotuomioistuimet.												
Vaasan hallinto-oikeuden kirjaamon yhteystiedot	<table> <tr> <td>käyntiosoite:</td><td>Korsholmanpuistikko 43, 4. krs</td></tr> <tr> <td>postiosoite:</td><td>PL 204, 65101 Vaasa</td></tr> <tr> <td>puhelin:</td><td>029 56 42780</td></tr> <tr> <td>faksi:</td><td>029 56 42760</td></tr> <tr> <td>sähköposti:</td><td>vaasa.hao@oikeus.fi</td></tr> <tr> <td>aukioloaika:</td><td>klo 8–16.15</td></tr> </table>	käyntiosoite:	Korsholmanpuistikko 43, 4. krs	postiosoite:	PL 204, 65101 Vaasa	puhelin:	029 56 42780	faksi:	029 56 42760	sähköposti:	vaasa.hao@oikeus.fi	aukioloaika:	klo 8–16.15
käyntiosoite:	Korsholmanpuistikko 43, 4. krs												
postiosoite:	PL 204, 65101 Vaasa												
puhelin:	029 56 42780												
faksi:	029 56 42760												
sähköposti:	vaasa.hao@oikeus.fi												
aukioloaika:	klo 8–16.15												
Oikeudenkäyntimaksu	Vaasan hallinto-oikeudessa valituksen käsittelystä perittävä oikeudenkäyntimaksu on 260 euroa. Mikäli hallinto-oikeus muuttaa valituksenalaista päätöstä muutoksenhakijan eduksi, oikeudenkäyntimaksua ei peritä. Maksua ei myöskään peritä eräissä asiaryhmissä eikä myöskään mikäli asianosainen on muualla laissa vapautettu maksusta. Maksuvelvollinen on vireillepanija ja maksu on valituskirjelmäkohtainen.												

Tämä asiakirja ESAVI/14286/2019 on hyväksytty sähköisesti / Detta dokument ESAVI/14286/2019 har godkänts elektroniskt

Esittelijä Joensuu Ilona 27.11.2019 13:35

Ratkaisija Salonen Ville 27.11.2019 14:00